

"EDINOST"
Ishaja po trikrat na teden v šestih izdajah ob **torških, četrčkih in sobotah**. Zjutranje izdanje ishaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec f. 1.—, laven Avstrije f. 1.50 za tri mesece f. 3.—, za pol leta f. 5.—, za leto f. 10.—. — Vse leto je plačevati naprej na naročbo brez priložne naročnine za upravo se zira.

Pesmične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2. avo, laven Trsta po 2. avo.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

"Edinost je moč".

Oglasi se računajo po tarifi v poštu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrinica in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *upravitelj* ulica Molina picolo št. 8. II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprto reklamo čije so proste politične.

Kakor oni nam, tako mi njim!

Slovenski in hrvatski narod bijeta že leta in leta hud in silen boj za svoj obstanek na Primorskem in v Istri. V zadnji čas pa so postale razmere tako napete — skušnje, ki sta jih prebila ta dva naroda, tako britke, da je že mnogokdo začel zmajevati z glavo in dvomiti na naši bodočnosti, ako bodo še nadalje vladale take razmere, kakor vladajo sedaj. Mnogokdo meni, da je ni več rešitve za naš narod.

Četudi do sedaj niso hotele spoštovati — naj si bode deželne ali državne vlade — našega jezika, če tudi niso vpoštevale naravnih in državnih zakonov, vendar nikdar do sedaj ni še bilo tako obupno naše položeno, kakor je sedaj. Govoriti si smel vsaj na ulici v svojem materinem jeziku, govoriti se svojim sodrugom in sorojakom v slovenskem jeziku, smel si tudi si služiti kruha, samo da si bil pošten delavec, čeravno si bil Slovenec. A sedaj, kaj pa sedaj? Kaj si storil ubogi Slovenec, kaj in v čem si se pregrešil, da te vse tepta, da te preganja, da te podi z dela? Grešil si, ker si nedavno temu vršil svojo narodno dolžnost, dolžnost, katero nam nalagajo državni in naravni zakoni.

Torej tebi nočejo dati kruha, tebi nočejo živeti na svojih tleh! Ne dopuščaj! Ti niti tega, da bi po česti hodil svojim volom, da bi stal na ulici! Ne dopuščaj! Ti, da bi prodajal, kar si pridelal v potu svojega obraza — čeravno plačuješ davek, da, čeravno si prvi, ki si pripravljen žrtvovati vse za državo v teh naših pokrajinah.

Slovani! Poglejte, ozrite se sem doli! Proglejte, kake krivice nam se gode tu doli! Okoličane Trsta pode iz mesta, z lastne zemlje; pode jih z dela, in sicer s tistega, do katerega imajo popolno pravo kakor občani, kakor davkoplačevalci, kakor Avstrijci in še posestno kakor del prebivalstva, čegar starodavna ukupna last je ta zemlja.

In kdo naj bi prišel na mesto naših? Mesto

teh naj bi se privabili — ako bi šlo po volji naših nasprotnikov — lačneži iz Italije, torej oni, ki odnašajo povsodi domačinom kruh iz pred ust, ki ne poznajo in nočejo poznati naše države! Oni, ki delajo celo proti njej in navažajo in zavajajo še druge k izdajstvu. A naša Avstrija je polna teh lačnežev, polna je teh gadov, ki najprvo odnašajo našim dobiček in potem delajo še zdražbo med njimi!

Torej take naj redimo mi Slovani, take mi Avstrijci, ki nas bodo zaničevali potem, ki nas bodo uničevali materialno in končno še podili z lastnih zemlja?!

Na večkratnem potovanju po Slovenskem, posebno pa po Hrvatskem, opazil sem, da imajo glavna dela v rokah skorom sami Italijani, privandanci iz Italije. Ubogi hrvatski kmet pa, ki bi si rad kaj zaslužil ob slabih letinah in ki bi istotako opravil isto delo — n. pr. na kopanju kanalov, železnice itd. — pa mora stradati. Jeli to pravično? Ne! Nikakor ne! Nadomestujte torej tuje delavce se svojimi domačimi in držite se — ne onega nepoštenega gesla, katerega se drže Italijani v Primorju, ampak držite se poštenjšega gesla: dajamo zaslužka svojim sodeželanom in svojim sodržavljanom, onim, katerim je nujeno, da žive z nami ukupno v jedni državi, jedni domovini!

Poglejte, kako postopajo Italijani s Slovenci v Italiji? Uničiti jih hočejo sedaj, čeprav imajo pravico do narodnega obstanka po istem narodnem načelu, ki je dovelo Italijo do zjedinitve! In čeprav žive benečanski Slovenci na slovenskih tleh, katera tla so slučajno došla pod Italijo!

Vidite, tam uničujejo narodno Slovenca! In to se godi v državi, ki se imenuje liberalno! In tudi tu pri nas bi hoteli uničiti Slovenca tudi materialno, ga hočejo uničiti, da si je na lastnih tleh, v svoji državi! Mi pa sitimo delavce iz Italije, ki jemljejo našim delavcem kruh iz pred ust in pošiljajo lepih novcev v lačno Italijo! V slučaju kakega preobrata pa bi nam delali veliko preglavice, kakor nam jih delajo tudi sedaj.

tisnil svoje čelo na vlažni svetilnični drog in stal tako tu, ne da bi se ganil.

Vihar je pel svojo otožno pesem, dež mu je prediral obleko, toda on se ni zmenil za to, ampak je stal tu tiho, kakor da bi se bal zbuditi česa. Samo njegova usta so šepetale nerazumljive razstresene besede.

Sveto mu je bilo to mesto, kajti pred štirinajstimi dnevi jo je tu videl zadnjikrat.

Ravno tako je tulil vihar, in deževalo je, mrzlo, kakor danes. Odstopil je od svetilničnega droga in življenje bi bil dal, ako bi zamogel poravnati ono, kar je zakrivil ono uro, ko jo je pustil stati trdosrčno zunaj. Tresel se je poln kesa, trpljenja in ljubavi za njo.

In sedaj je zopet sedel v svoji sobi, nezmožen, da bi se ganil, nezmožen, da bi prižgal svetilnico. Zunaj je šumel dež, na okno so ropotale deževne kapljice in proti mokrim oknom je pihal veter.

Slednjič je ustal, stopal počasi proti oknu in naslonil svoje vroče čelo na mrzlo steklo. Njegovo oko je zrlo po cesti in je postalo pri vitkem svetilničnem drogu, pri katerem je stala pred štirinajstimi dnevi. Zakaj jo je pustil čakati, zakaj je ni takoj prijel za roko, po čemer je hrepenel pol leta, vsaki dan, kar je sanjal vsako noč! In potem

Kakor oni nam, tako mi njim! Italijani na Primorskem hočejo uničiti Slovence materialno in moralno. Vi avstrijski Slovani pa, poštenjši od njih, zaprite duri lačnežem iz Italije! Dajte zaslužka le svojim sorojakom in svojim sodržavljanom, a spomnite se tudi trpečih Slovanov na Primorskem. I. S. Fojačev.

DOPISI.

Gorica, 4. julija. (Izv. dop.) Zavednejši Slovenci uvidevajo že davno, da narodna šola pa trgovina in obrtnija so točke, od katerih je odvisna naša rešitev in prihodnost. Zato je za te točke nastal hud boj med goriškimi Slovenci in Lahi.

Da tako dolgo ne dobimo slovenske šole, ne moremo si kaj, ker to je odvisno od volje nam neprijaznih činiteljev; žalostneje pa je to, da niti trgovine in obrtnije ne moremo spraviti v svoje roke, dasi je to odvisno edino od volje našega naroda. To je žalosten dokaz, da nismo še dovolj zreli za te težnje.

Pri nas le modruje vsakdo, kaj je potrebno in kaj bi moralo biti ter predpisuje drugim, kaj naj storijo, a vsakdo pozablja rad, da bi moral tudi on sam vršiti svoje narodne dolžnosti. Kaj bomo žalostnožgali, nego je to, da celo letošnji dogodki niso dovedli niti naše inteligence do odločnega spolnjevanja narodnih dolžnostij?!

Radi tega se tudi ne posrečuje pričeti bojkot. Mnogi že trdijo, da bi bilo bolje, da bi niti ne bili pričeli bojkota, ampak da bi bili pustili, da se trgovina in obrtnija razvijata le bolj naravnim potom. Skrbeli naj bi, da naši mladeniči pridejo v trgovino in obrtnijo in da se tam ne iznenarodijo ter da po njih dobimo večših trgovcev in obrtnikov.

Tisti, ki imajo že dovolj zavednosti, srca in narodne odločnosti, naj bi pa nekoliko bolje podpirali sedanje trgovce in obrtnike, da bi drugi videli njih dober izgled ter bi dobili poguma za nova podjetja.

je imel pogum za greh, in tedni so minuli, polni veselja! A na to se mu je vzbudila njegova vest. In odločen, kakor je bil, jo je zapustil.

Vendar ona mu ni verjela tega in je zopet prišla k njemu, ravno isto uro. Toda on je ostal trden. Njegovo mlado srce je hrepenelo po njej, rad bi šel ven, da bi jo zamogel objeti sredi med dežjem, toda njegov greh ga je vzdrževal pred tem činom.

Kakor danes, tako je pol ure stal v temi, med tem, ko je stala ona nepravilno spodaj pod svetilnico, naslonjena na drog. Ona se ni bala ne viharja, ne dežja, ne onih ljudi, ki so šli mimo.

In ko se je ločilo njeno vitko telo od svetilničnega droga, ko je šla nekoliko korakov naprej in zopet postala in pogledala proti oknu, tedaj je on padel na zofo, da bi se kakor otrok skril v kot, da je ne bi videl. Ko je čez nekaj časa stopil zopet k oknu, bilo je mesto prazno, in samo svit svetilnic je razsvetljeval cesto.

Trdnim glasom je bila njegova stenska ura šest udarcev. Ta glas ga je prestrašil, in njegove misli so zopet prešle v današnje dogodke.

Pred seboj je videl moško, neupogljivo postavlo Modrovo, kako s trdnimi koraki sledi rakvi in zamišljeno pogleduje siv les, za čegar ozkimi

PODLISTEK

Dež.

Spisal O. K. Srčan.

Mladenič je stal, ne da bi se ganil, pred težnimi vrati in poslušal, kako so odmevali iz daljave počasni koraki obeh mož. V tem je pozvonil električni zvonec pri Modrovem stanovanju. Kmalu so se odprla vrata in škripaje se zopet zaprla. Poslušaje je stal še tu, toda ni glasu ni več slišal iz poslopja.

Deževalo je s podvojeno močjo. Vsaki pih vetra je prinesel se seboj nove oblake, in iz cevij ob hišah se je izlivala umazano-rumena voda po tratoarju. Ali mladenič se ni brigal za to.

Njegove noge so stopale globoko v mlakuže, ki so stale na cesti, da so kapljice močile njegov plašč; večkrat je predrl skozi njegov ogrnjen plašč vlažen veter in mu škropil kaplje v obraz in v vrat. Na poln odprtinimi očmi, ter bledima in odprtima ustnicama je stopal po cesti naprej in jo zavil na levo. Pred hišo št. 15 je ostal nekaj časa, toda namesto da bi si poiskal svoje sobe, šel je povešene glave nekoliko naprej in se naslonil na svetilnični drog, ki je le slabo razsvetljeval cesto. Nobenega človeka ni bilo videti, in v tem je pri-

Tako bi napredovali sicer počasi, pa naravno in bolj gotovo.

Koliko se je že bobnalo z geslom „svoji k svojim“, o ustanovitvi trgoveškega in obrtnega društva, o novih podjetjih in zdaj o bojkotu itd., a kaj imamo od vsega tega? — Naša inteligenca, izvzemši duhovnike, se še ni zmaknila od „starih navad“. Veči trgovci z dežele se poslužujejo še zmiraj tam, kjer se lahko skažejo — da znajo tudi laški „šrajati“. Manjši trgovci z dežele preoravajo vso Gorico, „či se dobi buljš kup“, potem pa hodijo „prešati“ slovenskega trgovca, da vzamejo blago pri njem, če jim da „še ki buljš kup“. Vozniki se zgubljavajo tje, „čir“ jim ponudijo za „čik tabaka“ ali „glaž smradljivca“. „Ljudjem srednjega spola“ je pa najljubše zahajati tje, kjer se jim hlinijo v obraz in uklanjajo kakor plemenitašem, če tudi se jim za hrbotom posmehujejo in jih nazivljejo s sklavariji.

Čudna prikazen je pri nas, da bolj ko je trgovec domač in svoj, bolj se ga ogiblujemo in več se zabavlja čez-enj; ptujca pa, in če nas skubi še tako, pa nikdar ne razupivamo tako. Te razmere izvirajo iz nevoščljivosti, katera slabost ima korenino v uboštvi. Kdor nima sam, meni, da je krivica, če bi imel njegov brat; zato raje privošči zaslužka tujcu nego svojemu.

Gorica ima četrtno, to je nad 5 tisoč zavednih slovenskih prebivalcev. Prodajalnic jestvin pa ima okoli 150, med katerimi je samo 5 (reci pet) slovenskih.

Ako pomislimo dalje, da nad sto tisoč Slovencev z dežele kupuje jestvine v Gorici, potem moramo biti pripravljeni, da o pravi zavednosti bi lahko imeli Slovenci v mestu vsaj sto prodajalnic. Žalibog, da pa ima še obstoječih pet prodajalnic komaj dovolj dela za obstanek.

Imamo tukaj tudi 138 krčm, katerih je pa nad 100 (reci sto) slovenskih. Mesarja pa imamo slovenskega samo enega; a ta je imel do zdaj samo tri slovenske odjemnike; krčmarja pa je še le zdaj po sili drugih dobil enega samega.

To kaže dovolj jasno žalostne tukajšnje razmere, žalostne so, ker tukajšnje Slovence prevladuje tak duh, da bojkotujejo bolj svoje nego tujce.

Iz Notranjske dne 2. avgusta (Izv. dop.)

Vrta Postojna, naš ponos, naša čast, še ni kmalu pokazala na tako sifajen način in v tako sprosti vzajemnosti, kaj vzmore storiti, kakor te dni, ko je slavila petdesetletnico mašništva svojega dušnega pastirja, preč. g. kanonika Hofstetterja. Gosp. kanonik pastiruje v Postojni že 30 let ter si je pridobil simpatije vsega prebivalstva s svojo gorečnostjo kakor dušni pastir, s svojo ljubeznijo do šole in s svojim finim taktičnim vedenjem v obč. Župno cerkev je olepšal tako okusno — ne da bi ljudstvu nakladal kakih bremen s plačevanjem denarnih prispevkov — da se sme postojnska cerkev vzporediti vsaki velikomestni hiši božji.

Njegovo vsestransko toli plodovito delovanje ni moglo ostati prikrito na višem mestu. Njeg. apost. Veličanstvo ga je odlikovalo z vitežkim križcem Fran-Josipovega reda in prevzvišeni knezoškof s častnim korarstvom. Zato pa tudi faranje sedaj niso hoteli zaostati, ampak porabili so priliko

stenami počiva njegova mlada soproga; na ravnine vence so padale težke kaplje, in bril je november-aki veter; bel, svilen trak z pozlačenimi črkami „Gabrijela Modrova“ se je tresel v zraku; tresoči se so stopali za ravnijo zalujoči, dokler ni bila položena v jame... Potem je slišal mokre grude votlo padati na rakev, in ko je on sam zagrabil pest črne prsti, tedaj jej bi najrajši sam sledil v jame, in nobenega glasu ne dal od sebe, ako bi tudi na njega metali zemljo, gručo za gručo, kos za kosom... Oči so se mu pri tem napolnile s solzami; Moder je to videl in mu je stisnil roko molče, bleddim obličjem. Toda njemu se je zdelo, da morajo njegovi prsti sedaj zgoreti zbok srama, in njegovo lice je polila sedaj rudečica na pregrehi, ki jo je storil vsled prevelike zdravnikove zaupnosti...

In ako bi mu sedaj kdo zasadel nož v srce, on bi ga hvaležno pogledal, kakor kakega ljubljene-ega prijatelja; on se ni bal smrti, vsaj bi se z njim zgodilo potem to isto, kar se je želo, in spočil bi se od svojih mladih, grešnih sanj kakor ona...

In tudi on jej mora slediti, saj je njen morilec...

(Zvršetek pride.)

50 letnega jubileja, da bi svojemu duhovnemu voditelju izrazili svoje narglobočje spoštovanje in srčno hvaležnost.

Odičili so ves trg toli krasnimi slavaloki in orjaškimi mlaji, da kaj takega ni bilo še v Postojni, dasi je vendar že doživela marsikatero slavnost. Tu je hotelo vse pripomagati in drug drugega prekositi v požrtvovalnosti in navdušenosti.

Že na predvečer slavnosti, v soboto, je vse očarala krasna iluminacija trga. Istotako bakljada in serenada godbe in pevskega društva. Ljudstva se je vse trlo in po dovršenih piecakh godbe in pevskega zbora je urnebesni „živio“ tolmačil preč. gosp. zlatomašniku udanost in ljubezen faranov.

Občinski odbor postojnski je o tej priliki velezaslužnega jubilarja izvolil častnim občanom, kar ga je posebno razveselilo. Obč. odbor je pravo uganil s tem, ker ima gosp. jubilar res preobilo zaslug za Postojno, katero je ves čas ljubil in bil zavzet za njeni napredek. Odbor je počastil s tem tudi sam sebe.

Samo nekaj je kalilo vseobčno harmonijo in zlogo o tej prirčni slovesnosti: to, da se je nekaj stanovanj ob iluminaciji svetilo z egiptovako temo. Nočemo javno nabiti imen dotičnikov. Ogorčenost pa je bila vsesploh med ljudstvom zaradi tega, in ni dosti manjkalo, da bi se bilo oknom drugače posvetilo. — Drugi škandal pa je bilo vriskanje po trgu po končani serenadi. Veste kaj, gospodje: to pa vendar ne gre, po taki svečani ovačiji po fantovsko kričati in ukati, kakor v kaki kmečki vasi pijani ponočnjaki? Ako niste hoteli navlašč uprizoriti s tem javnega škandala, ste pa gotovo profanirali lepo svečanost in kalili splošno soglasje. In vi se hočete šteti med inteligenco, med omikance? Sprva se je mislilo, da vriskajo ognjegasci, pozneje se je izvedelo, kdo so bili. Vsa čast gasilec, ki so pokazali tudi o tej priliki, kakor vsikdar, da umevajo, kaj je red in disciplina. Naj bodo zložni med sabo in naj vstrajajo pri društvu, ki ima tako blag in človekoljuben namen. Postojnsko gasilno društvo je za ljubljanskim prvo v deželi po številu udov, po vsem svojem delovanju dosežanjem in po vzglednem vodstvu. V takem društvu biti je slehernemu čestno in zaslužno. Vztrajajte torej v tem društvu! Nikdar krhati zloge radi malenkostnih vzrokov ali osebne uranjanja do jednega ali drugega, ali česa drugega od društva in s tem žaliti skrbnega in za društvo toli vnetega načelnika. — Živela Postojna!

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 5 avgusta 1897.

O vsprejemu slovenske deputacije radi celjskega vprašanja po grofu Badenju in baronu Gautschu poročajo nemški listi tako, da se jim vidi, da niso ravno razježeni. Nam se dozdeva celo, da so morali obstrukcijska gospôta tuli izza kulis dobiti zanje jako pomirljivih zatrdil. — Tem več razloga imamo Slovenci do skrajne previdnosti. Ako nas ne varajo vsa znamenja, boče celjsko vprašanje prva prilika, ko boče dokazati parlamentarni večini, da je res vzajemna. Dobrim zna onjem smatramo, da je vladni komunike o celjskem vprašanju tudi na Čehe napravil jako neugoden utis. „Narodni listy“ so bili celo zaplenjeni radi telegrama, ki so ga priobčili o tem komunikeju. Ako se večina pokaže resno in trdno, uverjeni smo, da boče kmalo konec vsej tej dvomni igri z celjskim vprašanjem in še z marsičem drugim.

Še nekoliko o „socijalistih“. Odplujemo sedaj z jezera lokalnih tržaških razmer na široko polje splošnih narodnih in političnih bojov. Poglejmo malce v avstrijski parlament, da vidimo, kako so se tam vedli gospôda socijalistiški zastopniki nasproti opravičenim zahtevam za svoja prava borečih se, dozdaj tlačanih narodov!

Da so socijalistiški zastopniki res sovražniki vsakega nasilstva in nejednakosti med ljudmi, boritelji zoper nadvladje kapitalizma, prijatelji tlačanih in proganjanih, branitelji jednake pravice — da so res to, za kar se izdajajo ob vsaki priliki in veliko potrato moralnega zgražanja: niti jeden sam trenotek ne bi mogli dvomiti, niti jeden sam hip ne bi smeli premišljati, na katero stran jim je stopiti v sedanjih borbah, vihrajočih v tej polovici države avstrijske. Njih mesto bi bilo na strani tlačanih in proganjanih, na strani, ki trpe

krivico, na strani onih, ki se obupno in vsemi silami bore za svoja prava — na strani nenemških narodov. Ali zadnje kratko zasedanje državnega zbora nas je poučilo o nasprotnem; sedaj vemo, da socijalistiški vodje niso to, za kar se izdajajo, ter da je vse njih moralno zgražanje nad nasiljem in socijalno krivico le narejeno, navidezno, neresnično. Videli smo, kako so se socijalistiški zastopniki ob vsakem vprašanju vezali z močnimi in sitimi, kako so v divnem soglasju z zastopniki velike finance rohneli zoper slovanske narode, kako so v brataki slogi z zastopniki buržoazije par excellence kruto odrekli sleherni pravo nenemškemu narodom. Oaj, ki hočejo dati razumeti, da so mednarodni ter da sodijo o narodni ideji kakor o stvari, kateri je prostora le še med starinami v kakem muzeju, oni in isti socijalisti so pomagali vleči nemško-nacionalni voz, da jim je kar pot lil doli z lica. Ali da se razumemo! Nikdo ne zahteva od socijalistov, da bi se kar oženili z narodnimi strankami slovanskimi, ker vsakdo ve, da tega ne morejo storiti ozirom na program in težnje stranke socijalistiške. Ali to bi smeli zahtevati od njih, da podpirajo tlačene narode vsaj ob takih vprašanjih, ko se jim ni bati, da bi se s tem pregrešili zoper svoj program — ob kulturnih vprašanjih! Ne le, da bi se ne bili pregrešili, ampak mi sodimo, da bi zahteval od njih celo njih lastni program, da podpirajo kulturna stremljenja nenemških narodov. Stremljenja Nemcev ni treba podpirati, kajti isti imajo itak že — vse! Da so ti socijalistiški vodje res socijalisti v pravem pomenu besede, da jim je res le za pametne in potrebne socijalne preosnove in ne le za — agitacijo, potezali bi se z vso vmo za spolnitev kulturnih teženj Slovanov, kajti: čim izobraženeja, čim kulturneja je masa ljudstva, tem sposobneja je za borbo za socijalne reforme. Torej: ne le se stališča splošne in jednake pravice, o kateri toliko govore socijalisti in ki se navaja kakor jedro vsemu socijalistiškemu programu, ampak tudi v hitreje uresničevanje tega programa morali bi biti socijalisti — če že ne zavezniki — pač pa podpiratelji slovanskih narodov!

Bi morali — a niso! Postopanje socijalistov nasproti jezikovnim naredbam za Češko jim je pritisnilo na čelo znak zavezništva s kapitalizmom, z narodnim nasiljem, s krivičnostjo nemške hegemonije v Avstriji, z zaviralci človeške kulture med Slovanov. Če je res socijalistična ideja, pravi plemenito in iz etičnih nagibov vzraslo narodno idejo, zvezali so se z najostudnejim izrodkom te iste ideje — z narodnim šovinizmom. Seveda nemškim, kakor se vežejo v Trstu z italijanskim! Dejstvo, da so se v parlamentu vezali z močnim proti potlačenemu, s preganjalci proti proganjenimi!! — to dejstvo jim je pritisnilo, kakor rečeno, znak neiskrenosti, da ne rečemo hujšega. — Tu bi bilo omeniti še glavnega glasila socijalne demokracije avstrijske, lista „Arbeiter Zeitung“. Tudi od tega lista ne zahtevamo, da bi se identifikoval z našimi narodnimi stremljenji. Niti tega ne zahtevamo, da bi se potezal za prava avstrijskih narodov. Ali v označenje tega lista in vsled tega v označenje voditeljev socijalne demokracije v obč. moramo konstatovati, da nismo čitali v njem še nikdar nijedne same dobrohotne besede — tudi v takih slučajih ne, ko ni šlo za nikako direktno socijalno ali socijalistom neljubo državno-pravno vprašanje, ampak ko je šlo za zgolj kulturno vprašanje. In potem očitajo socijalisti klerikalcem, da so mračnjaki, da so sovražniki kulture, da so sovražniki ljudstva, ker mu zapirajo pot do izobražbe! Tudi mi ne bi hoteli trditi, da so nemški klerikalci posebni prijatelji naših kulturnih teženj, ali to smemo reči, da so klerikalci jedini med Nemci, ki vsaj trezneje sodijo o narodnem in jezikovnem vprašanju in o naši borbi za — kulturna sredstva!

Vi pa, o socijalistiški vodje, ste se združili v parlamentu z onimi, ki naravnost zanikujejo načelo enakosti med državljani in narodi, ki se klanjajo teoriji o državljanih I., II. in morda III. vrste, ki razlikujejo med več in manj vrednimi narodi in katerih moč sloni izključno le na zastopstvu interesov, katero načelo je v diametralnem nasprotstvu z — socijalistiškim programom! Kako naj imenujemo to? Kakor hočete, ali socijalistiško gotovo ni to!

Prihodnjič si hočemo ogledati nekoliko vedenje socijalistov po zaključanju državnega zbora.

(Pride še.)

Nemčija. Odkar je imel Bülow svoj sestanek s avstrijskim cesarjem in grofom Goluhovskim, poostrišla se je nekako nemška politika v Orijentu. Nemški upliv deloval je pri poganjanju za mir v Carigradu in bi bil skoro prekrizal dobre namere drugih velevlasti se svojimi „nasveti“. Ta nemški „novi kurs“, ki izvira najbrže od strožega Bülowa, pa tudi na Anglijo ni napravil dobrega utisa. Tudi Anglija je huda na Nemčijo. Sedaj se pripravljajo na resne korake proti Nemčiji glede obnovitve kupčijske pogodbe. Ta pogodba ugasne s 30. julijem 1898. Tedaj bo moral vodja vnanje nemške politike skrbeti za to, da ostane Nemčiji 300 milijonov mark, katere je dobivala doslej iz Anglije. Ali bode tej nalogi kos pl. Bülow, ki pride najbrže na krmilo nemške vnanje politike? „Nove metle“ sicer včasih dobro pometajo, a vsikdar tudi ne.

Različne vesti.

Presvetli cesar je dospel včeraj na Dunaj. Danes si je ogledal obsežne povodnji okolo Nussdorfa in Kahlenbergerdorfa.

Štrajki. Štrajk pekovskih pomočnikov nadaljuje. Včeraj je zborovalo kakih 250 pomočnikov v prostorih socialno-demokratske zveze. Po daljši živahni razpravi so sklenili, da ostanejo pri zahtevah, določenih v spomenici in da je izvoliti 8 zapornikov, ki se bodo pogajali z gospodarji. Te zapornike so izvolili takoj in ti so ublažili zahteve delavcev v toliko: da zahtevajo delavnik 9¼ ur in odmerjanje plačila po zmognosti delavca. Najmanje plačilo pa mora biti 11 gl. na teden. Zahteva 30% poboljška ostane. Zvečer so se zbrali gospodarji. Ker pa so gospodarji odklonili to zahtevo, so izjavili zaporniki pekovskih pomočnikov, da odklanjajo vsako odgovornost za to, kar utegne priti. Nadalje so izjavili, da, ako občina napravi svoje pekarnice, so pripravljeni stopiti v službo občine, ali pa ustanoviti zadružne pekarnice.

Srčnim zadoščenjem javljamo danes, da je štrajk lesnih delavcev zaključen. Trgovci so privolili delavcem 1 gl. 70 nč. na dan, torej 20 nč. poviška. O tem štrajku spregovorimo še par besed, a danes že moramo konstatovati, da na doseženem sporazumljenju ima mnogo zasluge naš slovenski trgovec, g. Ivan Abram.

Na kateri stopinji je Trst? Nedavno temu go se pogovarjali v neki gostilni z gosti. Nemoč o odnosih v Trstu v moralnem in gospodarskem pomenu. Vsi so se zlagali v tem, da Trst v jednem, kakor drugem obziru rapidno — propada in to vsled demoralizacije, katera se širi po največjih židovsko-italijanskih listih in pa po gospodarjenju na magistratu. S teh strani da se ne dela več družuga, nego pomilovanja vredna politika in nič ko politika, ki ne bode imela drugega konečnega uspeha, kakor da se napravi zmešnjava med obema glavnima narodnostima, od katere se redi samo Žid, ki provocira to zmešnjavo.

Na gospodarsko stran se niti ne ozira več fanatizovano vodstvo magistrata, in kamor se pogleda v Trstu, bodisi v javno življenje, ali v zasebno, povsod se vidijo žalostni nasledki gospodarstva, navzetege tega po bolnem fanatizmu. Vzgoja mladine je že tako na nizki stopinji, da že ista sama degradacija Trsta na zadnje provincijalno gnezdo doli v Kalabriji. Nastopi tržaške mladine na ulici in v javnih lokalih pričajo glasno o načinu njihovega vzgajanja na domu in v šoli. Kam pride s Trstom, ako pojde tako naprej, ako skoro ne pride zdrava sapa, ki popiha vse te nezdrave bacile razmer proč iz mesta!

Konečno se bode zares dobro godilo Židu, a mesto samo mora zaostati za stoletje v kulturi.

Ubogi, ubogi Trst, kam je prišlo s taboj in kam še pride!

Slovenski vol. Pišejo nam: Gosp. urednik! Nedavno temu pisali ste o slovenskem volu v Trstu in povedali ste, kaj prav za prav želé D'Angeli in campagnia bella. — Vi mislite, da rogovi volovi bodejo Italijane samo radi tega, ker so posestniki istih večinoma okoličani? Po mojem mnenju ni to jedini vzrok. Tudi Vam je znano pre-dobro, da našega jezika ne trpe ne v magistratnih uradih, menda tudi ne v državnih, v zadnji čas ga ne trpe niti na ulici. In to jih bode v oči, to jim zveni žaljivo na uho, ko žene okoličan svojega vola in ga opominja v slovenskem jeziku: Na — sivko — nazaj — stezaj — od sebe — obrni itd.

To, to, jih boli, to jih žali, da okoličan le slovensko ogovarja svojega vola. Eh vraga, naš vol ta ti je konservativen, on noče znati drugega nego slovensko in to mora srditi tudi te uboge privandranec Furlančke, kateri ne morejo italijanizovati teh naših pravic in naših volov. Evo polja za „Lego nazionale“!

D'Angeli se srdi na okoličane radi njihovih volov, največ pa radi tega, ker slednji ne razumejo drugega nego slovensko! Kajti boji se, da bi privandranec iz lačne Italije ali kak nemški armer Reissender čula v Trstu slovensko govorico! Trst in žnjim magistrat prenaša težko tako sramoto!

Po vsej pravici smatra torej D'Angeli slovenskega vola kakor veliko kalamiteto za slavno mesto tržaško! Ali razumete sedaj vzroke slav. vojne mestnega zbora tržaškega proti slovenskemu volu? Fojačev.

Celjska slavnost. „Ljubljanski Sokol“ se z ozirom na to, da južne železnice vodstvo ni dovolilo naprošenega posebnega vlaka, odpelje v nedeljo 8. t. m. zjutraj ob 6 uri 25 min. z mešaním vlakom v Celje. „Narod“ opozarja, da bi bilo umestno, ako se drugi izletniki poslužijo poštne vlaka, da bi ne bilo pri mešanem preveč gneče. Poštni vlak pojde iz Ljubljane ob peti in pol uri zjutraj.

Iz Buzeta nam pišejo dne 3. avgusta: Prosim Vas, gospod urednik, povejte svojim čitateljem, kako se godi „Benjaminom“ vlade v Istri. 3 mesece je že tega, odkar smo imeli volitve v državni zbor. Da je bilo ob zmagi talijanskega kandidata veliko demonstracij, o tem smo že poročali. Omenjati imamo le še, da so naši zagrizenci streljali z močnjari in rakete metali v zrak, ne da bi prej na občini prosili dovoljenja. Tukajšnja žandarmerija je naznanila imena brezobzirnežev na okrajno glavarstvo v Koper. Pa vsa stvar je zaspala lepo. Še-le dne 22. julija bili so obtoženci poklicani, a bili so na mah rešeni vsake kazni — ker je tedaj že bilo prekasno. Tako delajo z njimi v Kopru, a z nami? Da pride le najmanjši odločič na občino ali katerikoli drugi urad s hrvatskim uradnim jezikom, ugoditi se mora takoj, ker drugače pride globa in zopet globa. Gospod glavar, mi čakamo pojasnila. Izvolite! Znaite pa, da imamo radi jednako mero za vsakega. Toda še nekaj je kar nas bode. Par mesecev je že tega, odkar je bila v Trstu in Buzeti (slovenski pravni svet) okrožnega sodišča v Rovinju obsojena na 6 mesecev ječe radi sodelovanja na kradnji. A še sedaj se ona lepo spreha po Buzetu slobodna in menda tudi še nič kaj ne misli na Rovinj. Brez vzroka se klatari tu in zbada na vse mogoče načine Hrvate na ulici. Delajo-li tudi s Hrvati tako? Potem pa naj le še govore italijansko-liberalni listi o privilegijih, s katerimi smo baje kar obsuti Hrvatje v Istri. Altreche Benjamini del governo!

Pevsko društvo „Vesela“ v Škedenji priredi svojo veliko veselico dne 15. avgusta t. l. s sodelovanjem tamburaškega in mešanega zbora. Veselica se bode vršila po jako lepem in obširnem programu, katerega objavimo pravočasno. Čist dobicek je namenjen za nabavo društvene zastave. Ker je isti dan „obnašanje“ sv. Lovrenca, priporočamo se podpisani odbor za mnogoštevilni obisk, da ostane ta dan v spominu vsakemu, ki čuti z nami — in da ostane ta dan velepomemben za narodno stvar v naši vasi.

ODBOR.

Pri sv. Mariji Magdaleni spodnji je priredilo pevsko društvo „Slava“ dne 1. avgusta jako lepo narodno veselico. Na jako pripravnem prostoru društv. predsednika g. Antona Miklavca, bil je postavljen oder, a ves prostor bil je omejen in pregrnjen z narodnimi in cesarskimi zastavami. Med njimi je vihrala na odličnem prostoru prekrasna društvena zastava iz najfineje snovi. — Sploh je bilo vse tako prijazno in ukusno, da smo se kar divili. — Poslušalcev domačinov in iz Trsta je bilo vse natlačeno. Na veselici je dobro svirala veteranska godba pod vodstvom g. Majcena. Veselico bi lahko razdelili na dva dela. K prvemu delu spada oficijelni del, a k drugemu improvizirana zabava pri orjaški kamnitih mizah na hladu. Sodimo prvi del veselice: Tu se je menjavalo petje z godbo in tamburanjem. „Slavaški“ pevs i zbor je že na glasu v naši okolici, zbok svojih dobrih glasov: da je močan in izborno izvežban od neutrudljivega pevovodjo V. Pižona. Vse pesmi so se pele v popolno zadovoljstvo občinstva ter so

se morale ponavljati. Kaj pa tamburaški zbor? Vedeli smo, da nas vrli narodni fantje, iznenadijo s prvim nastopom domačega tamburaškega zbora; a da bodo ti mladenči in mladi moške ki sestavljajo zbor, že o prvem nastopu (saj se uče še le par mesecev) — da bodo že tako dobro udarali na tamburici — mislo verjeli. —

Hvala Vam, vrli moške in mladeniči, hvala Vašemu g. učitelju Zadniku, ki Vas je tako izuril. — Le naprej, na pravi poti narodne zavesti! — Živela sv. M. Magdalenska narodna trdnjava! Zadnja točka je bila igra „Muteč“ Oče Trdeš (M. Pahor) je dobro tolmačil nesrečnega očeta, ki ni brez cvenka, a kaj pomaga, ko je sin France (Dragotin Vekjet) muteč; Mati Anica (g. J. Vekjet) je sicer, kakor mora ljubeznjiva ženska, tolažila svojega moža, a ona je menda slutila, da France snubi varovanko Milico (A. Vekjet) in da je le v tem iskati vzrok bolezn. — Kaj pa domači sluga prefrigani Luka (A. Nardin). Ta Vam je bil pravo živo srebro, ki bi za „dobro rako“, dal petepati se s teslom po desetkrat na dan. — Modri doktor Snaga, (g. J. Vekjet) je res premodro razlagal deveti par jezičnih živcev. — Po veselici smo zasedli prostore pred Miklavčevim domom, ter se zabavali do jutra. A važno je bilo, da so nas razveseljevali aporedoma pevsko društvo iz Ricmanj, „Kolo“ iz Trsta, „Vesela“ in Mandičev mešani zbor. — Zabava je bila krasna, navdušenje veliko za našo narodno stvar. Lahko trdim, da sme biti „Slava“ ponosna na ta praznik. In res zaslužijo vrli členi tega društva naše popolno priznanje, kajti smo občudovali lepi red, dostojno vedenje in sliko domačinov. Vrli predsednik „Slava“, spejmite v zahvalo naš prijateljski pozdrav! „Ostanite to kar ste — Slovani“.

Hrvat. pripomočno društvo u Beču se najljepše zahvaljuje velikodušnim prijateljem in sabiračem na plemenitih darovih, koji so mu stigli u prvom poljeću ove godine.

Darovali su: 31 for. 88 nč. obč. gosp. dr. Adam Verona, učenik; po 25 for. slavna občina u Belovaru, slavno poglavarstvo grada Križevaca, slavna štedionica u Križevcih i u Novoj Gradiški; 24 for. 90 nč. slavno poglavarstvo u Djakovu; po 20 for., slavna prva lička štedionica, slavna štedionica u Samoboru i slavna zemaljska sredotočna štedionica u Osijeku; po 10 for. slavna gradska štedionica u Koprivnici i slavna prva zagorska štedionica u Krapini, p. n. gg. dr. Milan Amruš, Gjuro grof Jelusić i Gjuro Ružić; po 5 for. p. n. gg. M. Antičević, Juraj Biankini, dr. Vladimir Ornadak, dr. Miroslav pl. Čučković, Karlo Dojković, dr. Mate Laginja, V. Pirić i dr. Dinko Vitezić; G. Matěj Zuvčić sakupio je na Rieci 34 for., od kojih su darovali: po 5 for. p. n. gg. M. Glavan, po 2 for.: Andrija Babić, N. Glavan, A. Bačić, Sacchi, dr. Sersić i P. E. Sušan; po 1 for; Ant. Ahačić, Fr. Busić, Vinko Rorić, D. Bakarčić, A. Bulhovič, Vl. Kaňay, S. Kopajlić, M. Kremsir, jedan Slovenac, A. Smokvina, F. Smokvina, Božo Sović i F. Tomasić; po 50 nč.: Ivan Bakarčić ml., Jos. Cibić, V. Lončarić, L. Motković, N. N., Mirko Šafar, Pavao U. i X. J.

Ako nije možda koji dar pometajom napomenut u tom izkazu, molimo, da nam se to izvoli javiti.

Toplo preporučujući naše društvo velikodušnosti plemenitih ljudi, kojemu je lepa zadaća, da ublažuje nevolju Hrvata, osobito djaka u hladnoj tudjini, molimo, da se dobrotvorni darovi šalju na adresu: VIII. Piaristengasse, 43.

U Beču, dne 15. srpnja 1897.

Predsjednik:	Tajnik:
Marko Juraj Juhn,	Špiro Perudić,
velikoposjebnik.	cand. jur.
Blagajnik:	
Don Stipe Bratanić,	
svećenik.	

„Salonska knjižica“, obsegajoča 15 do 17 drobno in lično tiskanih pol z raznimi zeló interesantnimi spisi iz peresa duhovitega slovenskega pisatelja Fr. Govčarja izide koncem avgusta v zalogi „Goriške Tiskarne“ A. Gabršček. Cena posamični knjigi bo 1 gl. Razpošiljala se bode le proti predplačilu zneska, oziroma povzetju. Naročila sprejema tiskarna že sedaj.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu juliju 1897 je 168 strank uložilo 21344 gl. 16¼ nč. 76, strank uzdignilo 14180 gl. 48 nč. 27 strankam se je izplačalo posojil 16596 gl.; stanje

ulog 271805 gld. 76% nvč., denarni promet 68379 gld. 01 nvč.

Povodnji. Zbirka, zasnovana po inicijativi cesarice v Ljubljani, je donesla 8200 gld. za poplavlence. Njeno Velikostvo je dalo izreči zahvalo vsem, ki so kaj prispeli k tej zbirki. —

Ministerski predsednik grof Bađeni je izročil svoto 25000 gld. namestniku za Gorenjo Avstrijo z nalogom, naj prepotuje poplavljenе kraje in deli podpore, kjer je potreba najnujnejša.

Katastrofa povodnji na Češkem in Avstrijskem. Prijatelj nam piše z Češkega: Zdi se, da mnogokrat zasmehovani „prorok“ v svojih teorijah vendar ni zmotljiv v toliki meri, kakor se je že pisalo in govorilo o njem. To se je pač pokazalo sedaj na Češkem.

Za dan 29. julija naznanil je Falb, (ne „pre-rokoval“), kritičen dan II. vrste z velikimi nalivi, in glej:

Ta dan jelo je deževati in deževalo je noč in dan ne da bi dež provzročal velik naraščaj vode. Od minolega četrtega na petek v noči pa se je stvar premenila h krati v zlo. Kakor bi se bili trgali oblaki, lilo je in nezmerne množine vode so drle doli na zemljo. Najbolj prizadeti so kraji okoli Toplice. Ondi je daleč na okrog vse pod vodo in neverjetne skoro so vesti, ki prihajajo o strašnih nesrečah v teh krajih. Voda je prišla s tako hitrostjo, da ljudje niso bili čisto nič pripravljeni na nesrečo, ki jih je čakala.

Nedogledno bi bilo, ako bi hotel in mogel popisati nebrojnih slučajev nesreče, ki so se pripetili.

V Hrašji (Eichwald) preplavila je voda velike fuzine, in mnogo poslopij poškodovale je izdatno. Ljudje, ki so se nahajali ondaj na letovišču, so bežali iz pritličja na balkon neke vile, kjer so klicali na pomoč. Dolgo je trajalo, predno se jih je moglo rešiti, a bilo je skrajni čas, kajti niso bili še na varnem, ko se je zadnji del vile razrušil in pogreznil v grmeče valove. V vseh poslopijih je stala voda za meter visoko in pohištvo je plavalo nad vodo. Kar so mogli, rešili so ljudje, a škoda je neizmerna. Nemožno pa je popisati razburjenje in strah, ki se je poletil ljudij. Vsakdo je hotel na pomoč sorodnikom, kar pa je bilo le deloma mogoče.

Ker je baš v okrajih Toplice-Hrašja mnogo letoviščnikov, možno si je misliti zmešnjavo, katero je provzročil divji element med mehikimi, finim ljudmi. Ko je prihrumela voda do letovišč in se razlila v bivališča ljudij, butala ob stene in valila ob nje tramovje, kamenje in drevje, bil je strah med ljudstvom nepopisen. Bežali so v nadstropja, po balkonih, celo na strehe in obupni krik in jok se je razlegal okrog. Marsikatero poslopje ni bilo krepko dovolj, da bi vzdržalo naval vode, ki je neusmiljeno trgala in izpodmivala na stavbah. Tu se je utrgal konec hiše, ondaj podrl kak hlev in odnesla je voda živino; dalje je drveče tramovje razbilo plotove, raztrgalo ograje itd. Iz neke porušene vile plavala je oprava, perilo, obleka, stoli nad vodo in se sukalo v vrtincu. Med vsemi temi rečmi je bilo videti različnih živali, ki se se potapljale in v smrtnem boju oprijemale se zdaj kakkega stola, zdaj zopet skušale se rešiti na plavajočem omaru, potem pa se pogreznile v valovih.

Žal, tudi človeških žrtev je bilo mnogo. Žena nekega delavca je utonila, ker je prišla prebilo deročim valovom, hoteča vloviti neki plavajoči del oprave; drsnila je in poginila v valovih, celo njeno truplo dobili so s težko iz vode. Neko damo prijel je jočni krč in le s težko so jo rešili. O nebrojnih nesrečah, ki bodo imele hudih posledic za zdravje ljudi, niti ni mogoče poročati.

S pohvale vrednim požrtvovanjem so skrbale oblasti za pomoč ponesrečenim. Pijonirji, požarne brambе z baklami, vse je bilo na delu o grozni noči med četrtno in petkono. Brez te pomoči bi se bilo pripetilo še mnogo več nesreče. Vendar je ta nesreča jedna največjih te vrste, kolikor jih pomni sedanji rod.

V mnogoobiskanem letovišču v Toplicah je bilo to poletje pred katastrofo 3925 tujcev.

Iz mnogih krajev prihajajo še vedno vznemirljiva poročila. Po tu in tam je ponehal za malo ur dež, a z nova jel liti in provzročil novih poplavalov. Na več krajih dobivajo trupla utopljenih. Na nekem kraju se je podrla hiša in pokopala v razvalinah 17 ljudij.

V Trutnovu je napravila voda grozne škode. Več hiš se je podrla in in pri tem posulo ljudi. Sodišče in davkarija sta se podrla, o tem sta utonila dva človeka; slutiti se, da je eden od njiju okr. sodnik. Železnice so močno poškodovane; pri Kremšmünstru na gorenjem Avstrijskem je padel ves vlak s tira, pri tem je poginol strojevodja, težko ranjen je neki paznik.

Škoda, ki je je provzročila povodenj, se niti ne da še približno ceniti, izvestno pa znaša mnogo, mnoga milijonov; med temi je škoda, ki se ne da nikoli več popraviti in to je škoda na zdravju človeškem. Ubogi kraji, ubogi ljudje!

Iz blažene Italije. Iz Katanije se poroča, da je dne 25. m. m. v okolici vasi Belpasso napadlo osem oboroženih banditov pošto in je oropalo vse korespondence, popotnike pa oplenilo popolnoma. To je zares vredno — klasične Italije, vredno domovine slavnega Danteja, še vredniše pa njenih zaščitnikov na avstrijskem Primorju. Le naprej, s tem zaščitjenjem se pač ne proslavite!

Usodepolni smehljaj. V nekem kraju v pruski Sileziji se je pripetil na sodišču nek slučaj, kateri ako je povsem resničen, svedoči zares o pretirani samovlasti nekaterih uradnih oseb, ako ni celó znak duševne disonance dotičnega sodnika. Neka žena je prišla k sodniku, da priseže kakor prič. Med priseganjem jo je sodnik opomnil, da je prisega pred sodiščem resna stvar in nikakor za smeh. Žena je na to odgovorila, da jej ni prišlo na misel, da bi se smejala, ker jej je zadeva sama prizadela skrbi, ki ne dopuščajo smehu. Sodnik pa je zakričal nad njo: „In vendar ste se smejala!“ Priča: „Prosim, gospod sodnik, jaz se nisem smejala!“ Sodnik: „A to je pa že preveč!“ — Gospod zatožnik!“ Zatožnik: „Jaz predlagam, da je obsoditi pričo zaradi nespodobnosti na 10 mark globe ali pa dva dni zavora!“ Žena je bila vsa izven sebe, ker sama sebi ni mogla verjeti, kaj se godi z njo. Vendar vse ni nič pomagale in ker ni imela pri sebi denarja, da bi plačala, morala je sedeti in to radi smehljaja! Zanimivo bi bilo vedeti, kaj je ubožici v tako resnem trenutku zvalilo na lice usodepolni smehljaj.

Sedem krogel v životu. V Miskolcu na Ogerskem je ženska, z imenom Barbara Dovrin, ki ima že sedem krogel v telesu. Ta Barbara je še mlada ženska, a v življenju je imela že mnogo nesreč. Lansko leto o božiču se je zgodilo, da je ustrelil petkrat vanjo neki Samuel Schwarz, s katerim je živel v prepovedanem zakonu. Vseh pet krogel je obtičalo v njenem životu, vendar je zopet okrevala po petih mesecih s krogli v životu. Nedavno temu se je sprla z nekim mizarjem in ta je ustrelil vanjo dvakrat. Tudi te dve krogli sti obtičali v njej, kajti krogel niso mogli vzeti iz telesa. Toda ozdravela je in zamogla zopet na delo. Zadnje dni pa se je skregala s svojim lastnim bratom in ta jo je sunil večkrat z nožem ter jo nevarno ranil. Sedaj leži ženska v bolnišnici. Da li ozdravi tudi sedaj? Reči se sme, iz dobrega testa je vendarle, dasiravno spominja vsa njena usoda bolj nekako na divjaške odnosaе v južni Ameriki, nego na evropsko življenje.

Noč v Postojnski jami.

(Zabeležil Kamnosolski.)

(Zvršetek.)

Na polu omamljen sem lezel za svitom, ne zmené se za nevarnosti, v katerih se nahajam.

Polastil se me je neki čut, ki velevala človeku tvegati vse. S tem čutom prekoračal sem propate, bredele po globoki strašni vodi, ki mi je segla do pasa in plezal po zobčastih skalovitih stenah.

Menim, da so bile najstrašnejše sanje, sanje na mrzlici bolnega človeka, ko sem stezal svoji roki od sebe, kakor bi iskal nevidne pomoči in sanje so morale biti, da sem čutil h krati držati se mojih dvoje toplih, krepkih človeških rok...

Širok svet me je obdal, sveži duh in vonj cvetov širil mi je skozi dušo, čul sem vzklík: „Stojan! Stojan!“ potem pa je minulo.

„Kaj vraga si počel, da si se mi tako izgubil, ubogi, ubogi prijatelj?“ hitel je in solze so mu curile po obrazu.

„Ne vprašaj, vse ti razložim, samo — je — li resnica, da živim, da sem na svetu?“

„Poglej okrog, to lepo jutro v solnčnem svitu, to zelenje, to cvetje, duhtečo naravo!“

„Res je, — a oni dve?“

„Izginoli, brez sledu izginoli! Ko smo prišli zopet mej ljudi, h kratu sti mi izginoli izpred oči in nisem ja videl več.“

„To so bile lahkomišelné in ničvredne —“

„Pa! Ne prenašli se, morda le ni tako....“

„Toraj idiva, silno sem utrujen.“

Prijatelj je uprl v me oči, probedel in hotel vzklíkati.

„Kaj ti je?“

„O ničesar, nič — hodiva hitro!“

V hotelu sem se preoblekel in posušil. Ko pa sem v sobi pogledal v zrcalo, videl sem, da so — mi osiveli lasje.

Tedaj sem znal, zakaj je probedel Rajko — videl je na svojem prijatelju nasledke — noči v Postojnski jami.

Najnovejše vesti.

Trst 5. Ogleđah Bartman je vsled posebne odredbe justičnega ministerstva odposlan v zapor v Gračisko, to pa zato, ker se je isti baje izrazil pri sodišču, da se ne posreči ga spraviti v zapor, ali vsaj ne iz živeža.

Beligrad 5. Na srbsko turški meji vlada mir. Oboje oblasti so ukrenile vse potrebno, da se ne obnove več kakoršnekoli vzburljive slučajnosti.

London 5. „Reuterjevo“ poročilo javlja iz Kaneje: Mejnarnodne čete so se pripravile na eventuelni odpor proti mogočim zapletkam. Vsled obvestila, da jadra turško brodovje iz Smirne v Knejo, se je mejnarnodno brodovje pripravilo.

Zobobol olajšujejo

zobne kapljice lekarja Piccolija v Ljubljani

(Dunajska cesta)

katero so bile odlikovane z Najvišjim priznanjem Nj. c. in k. Vis. prejasne gospe prestolonaslednice-udove nadvojvodinje

Stefanije

Steklenica velja 20 kr.

Trgovinske brsojavke in vesti.
Budimpešta. Pšenica za jeson 12.33 12.35 Pšenica za spomlad 1898 12.25 do 12.37 Oves za jeson 6.12 6.14. —
Rž za jeson 8.78 8.80 Koruza za september 1897. 4.98 5.05
Pšenica nova od 78 kil. f. 11.15—12.20 od 79 kilo.
12.25 12.30 od 80 kil. f. 12.30—12.35, od 81. kil. f. 12.35
12.40, od 82 kil. f. — — — — —
Pšenica: Slaba ponudba, dobro povpraševanje, stalno
Prodaja 1000 mt. st. 5 nvč., dražje od včeraj. Oves 20
nvč., Koruza 5. nvč., Rž 5 nvč. ceneje. Vreme: lepo.
Praga. Neračunirani sladkor ter 11.15 do —. Novi
Concasso f. 36%, Četvrti f. 37%, v glavah f. 36%, —37.—
Bavre. Nava Santos good average za avgust 44.—
za december 44.75 milačno.
Bambura. Santos good average za september 36.25,
za december 37.— za marc 37.75. za maj 38.25.

Dunajski borski indeks 5. avgusta 1897.		
	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	102.10	102.10
„ „ v srebru	102.50	102.25
Avstrijska banka v denarju	123.30	123.25
„ „ v kronah	101.85	101.85
Kreditne akcije	370.—	369.—
London 10 Let.	119.45	119.45
Napoleoni	9.52	9.52
20 mark	11.73	11.73
100 Italij.	45.25	45.25

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisobernal ovet“ (Millefiori).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jedon omot za ozdravljanje, stoji 50 nč, ter se dobiva v odlikovani lekarni

PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.

NAZNANILO.

Spodaj podpisani raznašalec lista „Edinost“ ki je zajedno URAR priporoča se toplo p. n. občinstvu za popravljanje vsakovrstnih ur. Udani Friderik Colja, vratar hiše št. 8 via Solitario

ZELEZNIŠKI VOZNI RED.

Državna železnica. (Postaja pri sv. Andreju)
Od dne 1. maja 1897.

ODHOD:
6.30 predp. v Herpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.30 „ v Herpelje, Rovinj, Pulj.
4.40 popol. v Herpelje, Divačo, Dunaj Pulj in Rovinj.
7.30 „ v brzovlak v Pulj Divačo, Beljak na Dunaj
Lokalni vlak ob praznikih
2.15 popol. v Divačo.

DOHOD:
8.05 predp. iz Ljubljane, Divače.
9.45 „ iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Herpelj, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Rovinja, Ljubljane, Dunaja.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja.
Lokalni vlak ob praznikih:
8.35 popol. iz Divače.